

**Громадська організація
«Київський економічний науковий центр»**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«НАУКА ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ
У СИСТЕМІ ФАКТОРІВ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ»**

17 серпня 2019 року

Київ
2019

УДК 330.101(063)
НЗ4

Наука та інтелектуальний капітал у системі факторів трансформації економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Київ, 17 серпня 2019 р.). – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2019. – 104 с.

УДК 330.101(063)
НЗ4

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

Аскеров Т. Т. АДАПТАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ	38
Васильцова С. О., Пидоря Ю. О. СТИМУЛЮВАННЯ ЗБУТУ ТА ПРЯМИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ПРОСУВАННЯ ТОВАРУ І ПОСЛУГ НА РИНОК	41
Ващенко О. П. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ	44
Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. КОНЦЕПЦІЯ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ.....	46
Гонтюк В. А. SWOT-АНАЛІЗ ЯК ПЕРЕДУМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	49
Корольов Д. С. ПРИНЦИПІ СИНХРОНІЗАЦІЇ У ФОРМУВАННІ МОДЕЛЕЙ КОМПЕТЕНЦІЙ УПРАВЛІНЦІВ КОМПАНІЇ	52
Малиш І. А. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ	55
Мартинюк О. А., Луньов Д. Ю. УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ІТ-АУТСОРСИНГУ В УКРАЇНІ.....	57
Палант А. Ю., Стаматин В. В. ПОНЯТИЕ О МЕТРОПОЛИТЕНЕ КАК О СИСТЕМЕ В СВЯЗИ С ВНЕДРЕНИЕМ ПРОГРАММНО-ТЕХНИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА АВТОВЕДЕНИЯ ПОЕЗДОВ.....	60
Соловей М. С. РИНОК ЗЕРНА ТА ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКА ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА В УКРАЇНІ.....	63
Яворська Н. П., Булацик С. В. СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ ПОНЯТТЯ «ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛЯ»	66
СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА	
Котик Л. І. ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ТРАНСФОРМАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ	69
СЕКЦІЯ 6. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Вихованчук М. В., Хитра О. В. СИНЕРГЕТИЧНИЙ КОНТЕКСТ HR-БРЕНДИНГУ	73
Улицька І. Є., Хитра О. В. СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ОРІЄНТИР ДЛЯ РОЗРОБКИ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ХОЛДИНГУ «АСТАРТА-КИЇВ»).....	77

СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Котик Л. І.

асистент кафедри економічної і соціальної географії
Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ТРАНСФОРМАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ В СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ

На сьогодні у науковій літературі (суспільно-географічній та економічній) утвердилося вузьке і широке трактування поняття будівельний комплекс.

У вузькому значенні, будівельний комплекс – це сукупність галузей матеріального виробництва та проектних робіт, які забезпечують капітальне будівництво. У широкому – це поєднання галузей матеріального виробництва (виготовлення будівельних матеріалів і капітальне будівництво, ремонт і демонтаж житлових будівель, виробничих, соціальних, комерційних споруд тощо) і закладів соціальної (профільні заклади вищої та середньої освіти), наукової (спеціалізовані науково-дослідні інститути, дослідно-конструкторські організації, архітектурно-проектні організації, архітектурні і будівельні стартапи), комерційної (банки, страхові і лізингові компанії, інвестиційні центри, венчурні фонди, ринки будівельних матеріалів, ринки житла і комерційної нерухомості та ін.), торгівельної (спеціалізовані будівельні магазини, гуртовні будівельних матеріалів, он-лайн будівельні магазини), транспортної (логістичні підприємства, транспортні габи), організаційно-управлінської (девелопмент нерухомості, реклама, дизайн та ін.) інфраструктури тощо [2].

У суспільній географії проблеми трансформації будівельного комплексу України, з позиції розвитку господарства незалежної держави, почали вивчатися з 90-х років ХХ ст. У науковому доробку з цієї тематики можна виокремити *три періоди*, які характеризуються переважаючою проблематикою досліджень:

– 1991–2001 рр. – напрацювання: С. Іщук «Промислові комплекси України» (1993, 2003), Ф. Заставний «Географія України» (1994), «Соціально-економічна географія України» за ред. О. Шаблія (1994), О. Заставецька «Комплексний соціальний і економічний розвиток території: теоретичні і методичні основи дослідження» (1997), І. Коротун, Л. Коротун, С. Коротун «Розміщення продуктивних сил України» (1997), О. Заставецька «Соціально-економічний комплекс обласного регіону: теоретико-методологічні основи розвитку і територіальної організації» (1998), Й. Бурка «Основи географії будівельної індустрії України» (2001), Д. Стеченко «Розміщення продуктивних

сил і регіоналістика» (2001), О. Топчієв «Основи суспільної географії» (2001), Л. Шевчук «Розміщення продуктивних сил» (2001) та ін. У цих працях ґрунтовно проаналізовано структурні зміни (організаційно-управлінські (приватизація, розвиток малого підприємництва, корпоратизація тощо), компонентні (співвідношення між галузями комплексу), територіальні (занепад центрів і вузлів будівельної промисловості та формування нових осередків), функціональні (переорієнтація на внутрішньоукраїнський ринок, вихід на ринок держав Західної і Центральної Європи)) будівельного комплексу держави, узагальнено його потенціал розвитку (перш за все сировинний), введено в українську наукову мову поняття будівельної індустрії та розкрито його зміст;

– 2002–2010 рр. – Д. Стеченко «Інноваційні форми регіонального розвитку» (2002), «Україна. Промисловість та інвестиційна діяльність: атлас» (2003), Г. Балабанов, В. Нагірна, О. Нижник «Трансформація структури господарства України: регіональний аспект» (2003), «Україна. Промисловість та інвестиційна діяльність» (2003), В. Захарченко «Трансформаційні процеси у промислових територіальних системах України» (2004), Н. Веприк «Територіально-виробничі комплекси» (2005), І. Бутирська «Інфраструктурне забезпечення регіонального розвитку: проблеми та шляхи їх вирішення» (2006), Г. Підгрушний «Промисловість і регіональний розвиток України (теорія та практика суспільно-географічного дослідження)» (2007), Й. Бурка «Основи географії будівельно-індустріальних комплексів України» (2009), Г. Підгрушний «Промисловість і регіональний розвиток України» (2009) [1] та ін. У наукових напрацюваннях цього періоду запроваджено та розроблено поняття будівельний кластер та будівельно-індустріального комплекс, обґрунтовано роль будівництва у регіональному розвитку та промислового розвитку на місцях, досліджено регіональний асиметричний розвиток будівельного комплексу та вплив об'єктів ринкової інфраструктури на його функціонування, формування інноваційних форм розвитку (траст, консорціум, асоціація та ін.) у будівельному комплексі держави тощо;

– 2011 р. і до сьогодні – О. Заставецька, Н. Копер «Соціальна спрямованість промислового розвитку регіону (суспільно-географічне дослідження)» (2011), Т. Михайленко «Ринок житла та якість житлових умов населення України» (2011), «Львів. Комплексний атлас» (2012), В. Воловик «Периферійні райони столичної області: господарський розвиток, соціальні проблеми та напрями їх вирішення (на прикладі Київської області)» (2012), Н. Смотрич «Географічні передумови розвитку і трансформації господарського комплексу Закарпатської області» (2012), Г. Підгрушний «Соціально-економічні проблеми містобудування» (2013), Н. Мезенцева та ін. «Ринок житла України: суспільно-географічне дослідження» (2012), С. Запотоцький, В. Запотоцька, А. Екезлі «Суспільно-географічні трансформації ринку житла в Україні» (2013), К. Мезенцев, Г. Підгрушний, Н. Мезенцева «Регіональний розвиток в Україні: суспільно-просторова нерівність і поляризація» (2014), Л. Заставецька «Системи розселення і геопросторові проблеми вдосконалення адміністративно-територіального устрою України» (2013), К. Кича, А. Кича «Суспільно-

географічне дослідження будівельного комплексу Рівненської області» (2015), М. Барановський «Економічна і соціальна географія України: реальний сектор економіки» (2018) та ін. У наукових розвідках розкрито роль будівельного комплексу у розв'язанні містобудівних проблем, проаналізовано стан та перспективи розвитку ринку житла в Україні та локалізації на території великого міста підприємств з виробництва неметалевої мінеральної продукції, зосереджено увагу на дослідженні інвестиційних процесів у сфері будівельного комплексу, важливості врахування показників його розвитку при провадженні адміністративно-територіальної реформи, подоланні проблем соціально-економічного розвитку периферійних районів, трансформації компонентної структури господарства регіону тощо.

На відміну від суспільно-географів, які при дослідженні функціонування будівельного комплексу значну увагу зосереджують на аналізі природних і демогеографічних передумов його розвитку та динаміці показників виробництва будівельних матеріалів чи впровадження в експлуатацію обсягів житла, учені-економісти наголошують на важливості врахування механізму державного регулювання у будівельному комплексі на фоні закликів активізації інноваційно-інвестиційних процесів. Вони зосереджують увагу на: вивченні державних закупівель будівельних матеріалів й аналізі тендерів на виконання будівельних робіт (С. Ракицька, О. Жусь «Передумови формування об'єднання підприємств будівельного комплексу на регіональному рівні», 2015); формуванні житлового фонду як одного з найефективніших ресурсів поселення, зокрема великого міста (Едвард Д. Блейклі «Планування місцевого економічного розвитку», 2002); низькій конкурентоспроможності підприємств будівельного комплексу, а відповідно низькій ефективності регіональної інвестиційно-будівельної діяльності (С. Сковчиляс «Технології забезпечення розвитку регіональних будівельних кластерів в Україні», 2016) та ін.

Обидві групи учених відзначають важливу роль яку виконує будівельний комплекс у господарстві держави та регіону – показники його функціонування є індикаторами економічної ситуації території, а розвиток будівельного комплексу зумовлює синергетичний ефект в економіці регіону й притягує супутні промислові підприємства, заклади соціальної і комерційної інфраструктури, сприяє подолання проблем безробіття, підвищує рівень конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості території тощо.

Незважаючи на ґрунтовні суспільно-географічні напрацювання теоретичного і прикладного характеру з проблематики трансформації будівельного комплексу України, виклики сьогодення зумовлюють посилений інтерес до цієї тематики. Реалізація державної політики неоіндустріального розвитку передбачає впровадження засад *реіндустріалізації* – відродження промисловості з орієнтацією на пріоритетність технологічного і структурного оновлення. А це стимулює розвиток будівельного комплексу держави, перш за все промислового будівництва, на засадах *інноваційно-інвестиційної політики*. Її ефективне здійснення вимагає модерних досліджень компонентних, територіальних, функціональних змін структури будівельного комплексу держави, загалом, і окремих регіонів, зокрема.

Література:

1. Підгрушний Г. П. Промисловість і регіональний розвиток України : монографія / Г. П. Підгрушний. – К. : Ін-т географії НАН України, 2009. – 300 с.
2. Котик Л. І. Трансформація будівельного комплексу України: суспільно-географічні аспекти / Л. І. Котик // Наука та інновації як основні шляхи вдосконалення економічного потенціалу країни : матер. міжнар. наук.-практ. конф. – Львів : ЛЕФ, 2019. – С. 86–90.
3. Шаблій О. І. Основи загальної суспільної географії : навч. посібник / О. І. Шаблій. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. – 444 с.

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«НАУКА ТА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ
У СИСТЕМІ ФАКТОРІВ
ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ»**

м. Київ, 17 серпня 2019 року

Редактор, коректор – А.В. Білий
Технічний редактор, комп'ютерна верстка – О.А. Головко

Видано за авторською редакцією.
Здано в роботу 20.08.2019 р. Підписано до друку 21.08.2019 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Цифровий друк. Ум. друк. арк. 6,05. Зам. № 1908-64. Тираж 100 прим.
Ціна договірна.
Віддруковано з готового оригінал-макету: ФОП Головко О.А.
Моб.тел: +38 099 414 86 36

Printed in Ukraine